

Received: 18 July 2021

Revised: 26 November 2021

Accepted: 5 March 2023

การวิเคราะห์และตีความบทประพันธ์บทเพลงชุดสำหรับเชลโลหมายเลข 2 ท่อนที่ 1 Prelude และท่อนที่ 6 Gigue ของโยฮันน์ เซบาสเตียน บาค AN ANALYSIS AND INTERPRETATION OF CELLO SUITE NO. 2 PRELUDE AND GIGUE BY JOHANN SEBASTIAN BACH

ธัชพล นามวงศ์^{1*}Thachapol Namwong^{1*}นรอรธ จันทร์กล้า²Noraath Chanklum²

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์และตีความบทประพันธ์บทเพลงชุด Cello Suite หมายเลข 2 ครึ่งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษารายละเอียดและตีความบทเพลง เพื่อนำมาพัฒนาให้กับการแสดงให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น รวมถึงแนวทางในการบรรเลงและเพิ่มความเข้าใจในตัวบทเพลงซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้สามารถสื่อสารให้กับผู้ฟังได้ตรงกับที่ผู้ประพันธ์ต้องการ สันนิษฐานลักษณะของบทเพลงชุด Cello Suite หมายเลข 2 ในบันไดเสียง D ไมเนอร์ ทั้ง 6 ท่อนนั้น มีรูปแบบที่แตกต่างกัน รูปแบบจังหวะต่างกันตามประเภทของเพลงเด่นจำในช่วงยุคบาโรก และให้อารมณ์ความรู้สึกที่ต่างกัน

คำสำคัญ: บทเพลงชุด; บาค; วิโอลา; เชลโล; บาโรก

¹ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Graduate Student, Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์, รองศาสตราจารย์ ดร., คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² Thesis Advisor, Associate Professor DFA, Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University

* Corresponding author e-mail: monztn@gmail.com

Abstract

This analysis and interpretation of Cello Suite No. 2 in D minor intended to study and interpret the details of the song in order to develop a better-quality performance. The analysis also provides approaches to playing and gaining an understanding of the music, which is essential in communicating to the audience precisely what the composer intended. The form of Cello Suite No. 2 in D minor, including all 6 movements, has different styles. In addition, the rhythmic patterns differed according to the genre of dance music during the Baroque period and gave different moods.

Keywords: Suite; Bach; Viola; Cello; Baroque

1. บทนำ

ผลงานประพันธ์สำหรับเครื่องดนตรีเดี่ยวที่เป็นที่รู้จักมากที่สุดของโยฮันน์ เซบาสเตียน บาค คือ บทประพันธ์สำหรับเชลโล ที่นำเสนอในรูปแบบบทเพลงชุด มีทั้งหมด 6 ท่อน ซึ่ง Cello Suite No. 2 in D Minor เป็นหนึ่งผลงานที่นำมาแสดงอย่างบ่อยครั้ง เพลงชุดสำหรับเครื่องดนตรีบรรเลงเดี่ยวโดยเชลโล่ที่บาคได้ประพันธ์ขึ้นนั้น มีความลงตัวในเรื่องดนตรีของบทเพลงชุด มีแนวทำนอง แนวประสานรวมกัน ปรากฏอยู่ในบทเพลงในขณะที่ใช้เครื่องดนตรีเดี่ยว และชื่อท่อนของแต่ละท่อนนั้นได้มีชื่อตามลักษณะการเดินรำในยุคสมัยนั้น บทเพลงชุดสำหรับเชลโล่ของบาคมีทั้งหมด 6 ท่อน (Benjamin, 1986) ประกอบด้วย

- 1.1 Prelude
- 1.2 Allemande
- 1.3 Courante
- 1.4 Sarabande
- 1.5 Minuets, Bourrées
- 1.6 Gigue

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาการใช้เสียงประสานในบทประพันธ์สำหรับเครื่องดนตรีเดี่ยวของโยฮันน์ เซบาสเตียน บาค
- 2.2 เพื่อศึกษาโครงสร้างของบทประพันธ์ และการตีความในแต่ละท่อน
- 2.3 เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ และหาแนวทางในการฝึกซ้อมกับเครื่องไวโอลา

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของงานวิจัยโดยพิจารณาจากสังคีตลักษณ์ของบทประพันธ์เพลงชุด Cello Suite No. 2 in D Minor เป็นรูปแบบบทประพันธ์ที่ถูกประพันธ์ขึ้นในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 18 โดยโยฮันน์ เซบาสเตียน บาค ได้นำรูปแบบประเภทของการเดินรำในแต่ละประเภทมารวมกันทั้งหมด 6 ท่อน และเกิดเป็นบทเพลงชุด

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 คัดเลือกบทประพันธ์โดยพิจารณาจากลักษณะบทประพันธ์ ความยาวของบทประพันธ์ และความเป็นที่นิยมต่อผู้ที่กำลังศึกษาทางด้านดนตรี

4.2 ศึกษา วิเคราะห์ และเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยจากโน้ตเพลงแต่ละสำนักพิมพ์ เอกสารประกอบการวิจัย และบันทึกการแสดง

4.3 ปรึกษาข้อมูลวิจัยกับอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจทานข้อมูลและสามารถอ้างอิงได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและจริยธรรม

4.4 จัดทำสรุปและข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัยและเผยแพร่ต่อสาธารณะ

5. ประโยชน์ของการวิจัย

5.1 ผู้วิจัยได้ทราบถึงสังคัลลักษณ์และตีความบทประพันธ์ได้ดียิ่งขึ้น

5.2 ผู้วิจัยได้เรียนรู้วิธีการใช้เสียงประสานในบทประพันธ์ของโยฮันน์ เซบาสเตียน บาค

5.3 ผู้วิจัยได้ค้นหาวิธีเพื่อพัฒนาศักยภาพในการบรรเลง

6. ผลการวิจัย

Cello Suite No. 2 in D Minor ของโยฮันน์ เซบาสเตียน บาค เป็นผลงานเพลงชุดสำหรับการบรรเลงเดี่ยวที่มีรูปแบบการประพันธ์แตกต่างจากบทประพันธ์อื่น ๆ และมีความสำคัญกับวงการดนตรีคลาสสิกเป็นอย่างมาก ผลงาน Cello Suite มีทั้งหมด 6 บทที่เป็นที่นิยม ผู้คนมักนำผลงานการแสดงเดี่ยวนี้ไปใช้เพื่อการศึกษาและนำไปแสดง บทประพันธ์ Cello Suite ทั้ง 6 บทของบาคเป็นหนึ่งในผลงานที่ทรงคุณค่าจากทั้งหมดกว่า 1,000 ผลงาน

บทประพันธ์ Cello Suites, BWV 1007-1012 (Bach, 1991) เป็นบทประพันธ์ที่ประพันธ์ขึ้นมาสำหรับเครื่องดนตรีเชลโล และเป็นบทประพันธ์ของนักประพันธ์ชาวเยอรมัน จึงต้องการลักษณะของเสียงที่หนาและมีความเข้มข้นของเสียงเป็นพิเศษ เมื่อบรรเลงร่วมกับบันไดเสียง D Minor จะให้ความรู้สึกที่มีดมนและสิ้นหวัง ดังนั้น การเลือกใช้ลักษณะของเสียงอย่างถูกต้อง จะเพิ่มความชัดเจนในการสื่อสารความรู้สึกของบทเพลงออกมาได้มากขึ้น

ผู้แสดงเลือกใช้วิธีบรรเลงโดยเลียนแบบเสียงของเครื่องดนตรีในยุคบาโรกให้ได้มากที่สุด เพื่อให้เสียงที่บรรเลงออกมามีความคล้ายคลึงกับสิ่งที่นักประพันธ์ได้คิดไว้ และประพันธ์ออกมาเป็นเสียงที่ต้องการยุคบาโรกเป็นยุคที่เครื่องดนตรีนั้นพัฒนามาจากยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการเพียงระดับหนึ่ง ยังไม่สามารถบรรเลงเทคนิคและความดังเบาได้อย่างเป็นที่ต้องการเหมือนเครื่องดนตรีในปัจจุบัน (Mather, 1987) การบรรเลงโน้ตให้สั้นและยาวนั้นจะค่อนข้างทำได้ยาก ด้วยเครื่องดนตรีในยุคนั้น การบรรเลงเสียงสั้นจะขาดจากกันมากกว่าเครื่องดนตรีปัจจุบัน ผู้แสดงควรปฏิบัติตามเมื่อเวลาพบโน้ตเข้บตหนึ่งชั้นในท่อนนี้ ให้บรรเลงขาดจากกัน แต่ไม่ถึงกับสั้นเหมือนกับเครื่องหมายที่กำหนดให้เล่นสั้น

สิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ในดนตรียุคบาโรก คือ โน้ตประดับ (Ornament) เป็นสิ่งที่ผู้แสดงสามารถมีอิสระในการเลือกใช้น้ตประดับต่าง ๆ ตามการตีความของตัวผู้แสดง และบทเพลง Cello Suite ชุดนี้ไม่มีเครื่องหมายแสดงระดับเสียงความดังเบา ผู้แสดงจึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับการตีความและโครงสร้างของบทเพลง เพื่อสื่อสารอารมณ์และความรู้สึกของโน้ตที่ประพันธ์ได้อย่างชัดเจน และส่งถึงผู้ฟังได้อย่างราบรื่น

6.1 Prelude สามารถแสดงบทวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 Section และ Measure ของบทเพลง (รัชพล นามวงษ์, ประเทศไทย, 2564)

Section	A	B	Coda
Measure	1-39	40-54	55-63

ท่อนที่ 1 ใช้ชื่อว่า Prelude เป็นท่อนที่มีจังหวะช้า อยู่ในสียงคี่ลักษณะแบบสองตอน (Binary form) เรียกได้ว่าเป็นท่อนเกริ่นนำ บทเพลงชุด Cello Suite ชุดนี้อยู่ในบันไดเสียง D Minor ซึ่งให้ความรู้สึกเศร้า และมีตมน อยู่ในเครื่องหมายประจำจังหวะ 3/4 โดยโน้ตตัวดำมีอัตราความเร็วที่ประมาณ 70 bpm (beats per minute หรือจำนวนครั้งต่อนาที) ที่ประกอบด้วยทำนองและแนวประสาน

ภาพที่ 1 โน้ตเพลงตัวอย่างที่ 1 ของห้องที่ 1-8 (รัชพล นามวงษ์, ประเทศไทย, 2564)

ในเพลงชุดบทนี้ บาคไม่ได้กำหนดระดับความดังเบาของเสียงไว้ ผู้แสดงจึงต้องตีความจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแนวทำนอง เสียงประสานและคอร์ด ก่อให้เกิดทิศทางของทำนอง เพื่อบอกความดังเบาและบอกเล่าเรื่องราวของบทเพลงให้ดำเนินไป โดยช่วงต้นของบทเพลงเริ่มด้วยคอร์ด D Minor เป็นคอร์ดที่ 1 ในบันไดเสียง ซึ่งบาคได้ให้ความสำคัญกับบันไดเสียงที่ใช้ในช่วงเริ่มต้นของท่อนเพลงเสมอ โน้ต 3 ตัวแรกของบทเพลงในเครื่องหมายกรอบสี่เหลี่ยม แสดงถึงโมทีฟ (Motive) หลักของบทเพลง และแสดงถึงลำดับเสียงของคอร์ด D Minor อย่างชัดเจน ผู้แสดงควรให้ความสำคัญกับการบรรเลงโน้ต 3 ตัวแรกโดยให้น้ำหนักอยู่ที่โน้ตตัวแรก ด้วยวิธีการสีเพิ่มเติมขึ้นในตัวแรกและลดน้อยลงตามลำดับเพื่อให้ผู้ฟังได้ยินโมทีฟหลักนี้ได้อย่างชัดเจน หลังจากนั้นบาคได้ทำลำดับบทเพลงหรือที่เรียกว่าซีควเन्ซ์ (Sequence)

ในรูปแบบเดียวกันแต่บรรเลงต่างเสียง ผู้วิจัยเลือกใช้ระดับเสียงดังปานกลาง มีการเพิ่มความดังขึ้นเมื่อทิศทางของโน้ตไล่เสียงขึ้น ลดความดังลงเมื่อทิศทางของโน้ตไล่ระดับเสียงลง และมักจะให้ความสำคัญกับโน้ตเสียงต่ำที่ทำหน้าที่เป็นแนวเบสให้กับเพลง ที่ปรากฏขึ้นในช่วงที่ดนตรีมีความเข้มข้นมากขึ้น ทำให้เพิ่มความดังให้กับโน้ตแนวเบสที่ปรากฏออกมามากกว่าปกติ

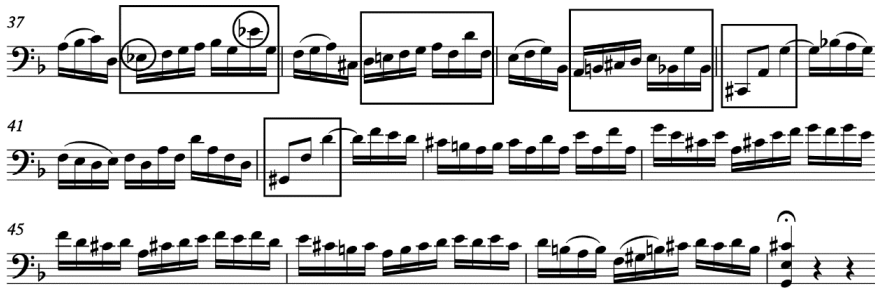
ภาพที่ 2 โน้ตเพลงตัวอย่างที่ 2 ของห้องที่ 9-20 (รัชพล นามวงษ์, ประเทศไทย, 2564)

ตั้งแต่จังหวะที่ 2 ของห้องที่ 10 ไปจนถึงห้องที่ 12 ได้เกิดทำนองรูปแบบใหม่ที่พัฒนามาจากทำนองหลักเช่นกัน พร้อมทั้งได้ทำซีควเन्ซ์เพื่อเชื่อมและนำประโยคเพลงไปสู่โมทีฟหลักที่กลับมาเล่นในห้องที่ 13 ในเครื่องหมายกรอบสี่เหลี่ยม การนำกลับมาครั้งนี้เป็นการใช้บันไดเสียงร่วม (Relative key) คือ ใช้บันไดเสียงที่สัมพันธ์กับบันไดเสียง D Minor ในตอนต้น โดยбакเลือกบันไดเสียง F Major เพื่อให้บทเพลงมีสีสันของเสียงและอารมณ์ที่แตกต่างกันออกไป

ภาพที่ 3 โน้ตเพลงตัวอย่างที่ 3 ของห้องที่ 21-28 (รัชพล นามวงษ์, ประเทศไทย, 2564)

ตัวอย่างในห้วงที่ 21-22 ที่ได้ทำเครื่องหมายวงกลมไว้คือการทำโน้ตผ่าน (Passing tone) ส่วนโน้ตและรูปแบบการประพันธ์จะมีลักษณะคล้ายกัน โน้ตที่ได้วงกลมไว้เป็นโน้ตผ่าน และส่วนที่ไม่ได้วงกลมไว้เป็นโน้ตในคอร์ด ลักษณะการประพันธ์เช่นนี้ถูกใช้ในห้วงที่ 21-35 อยู่บ่อยครั้ง

ภาพที่ 4 โน้ตเพลงตัวอย่างที่ 4 ของห้วงที่ 37-48 (รัชพล นามวงษ์, ประเทศไทย, 2564)

โน้ตที่วงกลมไว้ในห้วงที่ 37 บาคได้ใช้คอร์ดนิอาโพลิตัน (Neapolitan chord) จึงกลายเป็นคอร์ด Eb Major เพื่อกลับไปห้วงคอร์ด D Minor ในห้วงที่ 38 และกรอบสี่เหลี่ยมในจังหวะที่ 2 และ 3 ของห้วงที่ 37-39 เกิดรูปแบบการดำเนินทำนองใหม่เกิดขึ้น บรรเลงเสียงต่ำลงโดยการทำซีควเन्ซ์

ในห้วงที่ 40 เป็นต้นไปคือครึ่งหลังของบท Prelude ในกรอบเครื่องหมายสี่เหลี่ยมเล็ก ได้มีการนำโมทีฟหลักในตอนเริ่มต้นของบทเพลงมาใช้โดยให้อยู่ในคอร์ด A ซึ่งเป็นโดมิแนนท์ (Dominant) ของบันไดเสียง D Minor โดยให้โน้ต C# เป็นเบส จากนั้นห้วงที่ 42 เป็นขั้นคู่ที่กีดกัน เป็นจุดเด่นที่สำคัญในบทนำท่อน Prelude เพราะในช่วงต้นที่ผ่านมาจะถูกรับรองในรูปแบบของขั้นคู่ที่กลมกลืนกัน จากนั้นบาคได้ย้ำโดมิแนนท์ในทุก ๆ ห้วงเป็นการขยายโดมิแนนท์จนมาสิ้นสุดในห้วงที่ 48 โดยในช่วงนี้ผู้แสดงควรเลือกใช้คันชัก 1 ครั้งต่อโน้ต 1 ตัวและใช้พื้นที่คันชักให้มากเพื่อเพิ่มความหนาของเสียง ในขณะที่บรรเลงให้เพิ่มระดับเสียงความดังมากขึ้นตามรูปขบวนของโน้ตที่ถูกขับเคลื่อนให้สูงขึ้นและสามารถใช้เวลากับการบรรเลงได้โดยไม่จำเป็นต้องบรรเลงอยู่ในจังหวะที่คงที่

ภาพที่ 5 โน้ตเพลงตัวอย่างที่ 5 ของห้วงที่ 52-63 (รัชพล นามวงษ์, ประเทศไทย, 2564)

ช่วงโคดา (Coda) คือ ห้องที่ 55 ไปจนถึงจบท่อน ตัวโน้ตที่่วงกลมไว้เป็นการเพิ่มความสำคัญในโน้ตแนวเบสขึ้นไปทีละเสียง เริ่มจาก D ในห้องที่ 55 ไประดับเสียงขึ้นไป E, F, G และ A ก่อนที่จะจบท่อนลงอย่างสมบูรณ์ในสองห้องสุดท้ายในกรอบสี่เหลี่ยม ด้วยเคเดนซ์ปิดแบบสมบูรณ์ (Perfect Authentic Cadence) ผู้แสดงสามารถเน้นเสียงตัวโน้ตที่่วงกลมไว้เพื่อให้ได้ยินแนวเบสได้อย่างชัดเจน สามารถเน้นเสียงโดยไม่ต้องเปลี่ยนคันชัก เพื่อให้ประโยคของเพลงดำเนินไปอย่างราบรื่น

6.2 Gigue สามารถแสดงบทวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 2 Section และ Measure ของบทเพลง (รัชพล นามวงษ์, ประเทศไทย, 2564)

Section	AA	BB
Measure / Bar	1-32	33-76

ท่อนที่ 6 ใช้ชื่อว่า Gigue เป็นท่อนที่มีจังหวะเร็ว เป็นท่อนสุดท้ายของบทเพลงชุด Cello Suite อยู่ในบันไดเสียง D Minor ใช้สังคีตลักษณะแบบสองตอน Gigue เป็นการเต้นแบบบาโรก เริ่มใช้มาตั้งแต่ ค.ศ. 1600-1750 มีต้นกำเนิดมาจากประเทศอังกฤษ และได้เป็นที่นิยมในประเทศฝรั่งเศสช่วงกลางปี ค.ศ. 1650 Gigue มักปรากฏอยู่ในท่อนสุดท้ายของบทเพลงชุด และใช้จังหวะที่เร็วและสนุกสนาน บาคได้ใช้รูปแบบ Gigue ในการประพันธ์บทเพลงชุด Cello Suite ในท่อนสุดท้ายทั้ง 6 บท

ท่อน Gigue ใช้เครื่องหมายประจำจังหวะ 3/8 ใน 1 ห้องมีแนวทำนองแบ่งไว้เป็น 2 แนวอย่างชัดเจน แนวทำนองและแนวประสานดำเนินอยู่แนวนอน และแนวเบสอยู่แนวล่าง ในบทเพลงชุด Cello Suite บาคไม่ได้กำหนดในเรื่องของระดับเสียงความดังและความเบาไว้ในโน้ต ผู้แสดงควรเลือกใช้ความดังเบาให้เหมาะสมกับท่อนเพลง และเหมาะสมกับประโยคเพลง ช่วงต้นของท่อน Gigue จะเลือกใช้ระดับเสียงที่ดังปานกลาง เป็นท่อนที่มีจังหวะเร็วและมีทำนองที่สวยงาม จึงเลือกเปิดท่อนด้วยความแข็งแรงของการใช้คอร์ดหลักของบันไดเสียง การเลือกใช้ระดับเสียงที่ดังปานกลางเป็นการเริ่มต้นที่ดึงดูดการฟังของผู้ฟังให้น่าสนใจ และเข้าถึงความสนุกสนานของดนตรีได้ดี

การบรรเลงจะมีการย้อนตอนละ 1 ครั้งตามสังคีตลักษณะของบทเพลง ผู้แสดงควรเลือกใช้ระดับเสียงที่แตกต่างกันในการบรรเลงรอบย้อน เพื่อไม่ให้เกิดความน่าเบื่อและสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดความน่าสนใจมากขึ้น เทคนิคที่พบ คือ การใช้โน้ตระดับ เครื่องหมายพรมนี้ เป็นการสร้างความโดดเด่นให้กับโน้ต

Gigue.

ภาพที่ 6 โน้ตเพลงตัวอย่างที่ 6 ของห้องที่ 1-32 (รัชพล นามวงษ์, ประเทศไทย, 2564)

ตอน A อยู่ในห้องที่ 1-32 ในบันไดเสียง D Minor จะเน้นตัวโน้ตเข้ตหนึ่งชั้นตัวแรกของแต่ละห้องมากกว่าโน้ตเข้ตหนึ่งชั้นตัวที่ 2 และ 3 ในทุก ๆ ห้อง ในช่วงเริ่มต้น A ผู้แสดงควรใช้คันชักไม่มากนัก และสั่นชักอย่างสั้นในโน้ตเข้ตและยาวมากขึ้นในโน้ตตัวดำ โดยคันชักไม่ต้องอยู่บนสายตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการกระด้าง บากใช้โทนิคของบันไดเสียง D Minor ในช่วง 20 ห้องแรก และมีการดำเนินคอร์ดสลับไปที่คอร์ดโดมินันท์ในบางห้อง ช่วงห้องที่ 15, 17 และ 19 จะสังเกตได้ว่าจะแบ่งเป็นสองแนวอย่างชัดเจน ทำให้เห็นแนวเบส ถัดมาในห้องที่ 21-23 มีการย้ายโทนิคและบรรเลงเข้าไปเรื่อย ๆ ต่อด้วยการเปลี่ยนไปใช้โดมินันท์เพื่อให้ความรู้สึกของการย้ายศูนย์กลางเสียง คือ A และในที่นี้บากใช้ A Minor ในห้องที่ 21 มีการใช้รูปแบบทำนองที่เหมือนกัน แต่ไม่ใช้แนวเบสอยู่กับที่ บากใช้การเปลี่ยนแนวเสียงเบสขึ้นไปทีละ 1 เสียง โดยใช้ C, D, E และ F และในห้องที่ 29 แนวเบสขึ้นไปจบที่เสียง G# ซึ่งเป็นโน้ตลีดดิ้งของบันไดเสียง A Minor ในส่วนนี้จะต่างกับตอนต้น ผู้แสดงสามารถใช้คันชักได้มากขึ้นและสามารถใช้ระดับเสียงความดังที่มากขึ้นได้ด้วย โดยใช้คันชักเน้นย้ำในส่วนของโน้ตแนวเบสให้ได้ยินชัดเจนขึ้นในขณะที่บรรเลง จบประโยคด้วยโน้ต A ที่เป็นโดมินันท์ของ D Minor ในห้องสุดท้าย หลังจากนั้นทำการย้อนตามเครื่องหมายซึ่งเป็นการย้อนตอน A อีกครั้ง

ภาพที่ 7 โน้ตเพลงตัวอย่างที่ 7 ของห้องที่ 32-76 (ธัชพล นามวงษ์, ประเทศไทย, 2564)

ห้องที่ 32-76 อยู่ในตอน B เริ่มต้นด้วยการใช้บันไดเสียง F Major โดยบันไดเสียง F Major เป็นบันไดเสียงร่วมของบันไดเสียง D Minor และเป็นโน้ตมีเดียของ D ในตอน B ปรากฏโมติฟเดิมที่เกิดขึ้นมาแล้วในตอน A บาคนำกลับมาใช้อีกครั้งหนึ่งและใช้การเปลี่ยนบันไดเสียง ทั้งยังเพิ่มโน้ตเชบิตสองชั้นมากขึ้นในช่วงท้ายตอน B ผู้แสดงควรใช้คันชักไม่มากนัก และสีคันชักอย่างสั้นในโน้ตเชบิตและยาวมากขึ้นในโน้ตตัวดำ โดยคันชักไม่ต้องอยู่บนสายตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการกระเดิง

ในห้องที่ 57-76 เป็นครึ่งหลังของตอน B มีการใช้โทนิคและโดมิแนนท์บ่อยครั้งในช่วงท้ายตอนห้องที่ 69-71 บาคได้ใช้คอร์ดนิอาโพลิตัน แนวทำนองจะแสดงให้เห็นบันไดเสียง Eb Major ที่มีแนวเบสเป็นโน้ต G ในส่วนนี้จะต่างกับตอนต้น ผู้แสดงสามารถใช้คันชักได้มากขึ้นและสามารถใช้ระดับเสียงความดังที่มากขึ้นได้ด้วย โดยใช้คันชักแน่นยำในส่วนของโน้ตแนวเบสให้ได้ยินชัดเจนขึ้นในขณะที่บรรเลง หลังจากนั้นนำกลับสู่บันไดเสียงหลักและจบท่อนด้วยเคเดนซ์ปิดแบบไม่สมบูรณ์ (Imperfect Authentic Cadence) หลังจากนั้นเป็นการย้อนตอน B อีกครั้งหนึ่ง

7. การสรุปผลและการอภิปรายผล

Cello Suite No. 2 in D Minor ของโยฮันน์ เซบาสเตียน บาค เป็นผลงานเพลงชุดสำหรับการบรรเลงเดี่ยว ที่มีรูปแบบการประพันธ์แตกต่างจากบทประพันธ์อื่น ๆ และมีความสำคัญกับวงการดนตรีคลาสสิกเป็นอย่างมาก ผลงาน Cello Suite มีทั้งหมด 6 บทที่เป็นที่นิยม โดยบทประพันธ์นี้ถูกนำมาศึกษาวิเคราะห์เป็นตัวอย่างบทประพันธ์ และนำออกแสดงอย่างบ่อยครั้ง

การนำไวโอลามาแสดงบทเพลงชุด Cello Suite แทนเชลโลก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่เป็นที่นิยมกันมาก เพราะไวโอลานั้นมีสายทั้ง 4 เส้นที่เสียงเหมือนกับเชลโล เพียงแต่ใช้ท่าทางที่ไม่เหมือนกัน (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2551) ดังนั้น การนำบทเพลงชุด Cello Suite ศึกษาและใช้ในการแสดงนั้นไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นเครื่องดนตรีเชลโลเท่านั้นจึงจะสามารถบรรเลงบทเพลงนี้ได้

ผู้แสดงได้เลือกโน้ตต้นฉบับมาใช้เป็นภาพตัวอย่างในบทวิเคราะห์นี้เพื่อคงความเป็นต้นฉบับเอาไว้ และเป็นโน้ตที่อยู่ในกุญแจเสียงที่สามารถอ่านได้ไม่ยากสำหรับเครื่องดนตรีอื่น แต่ในการจัดแสดงเดี๋ยวนั้น ผู้แสดงได้ใช้โน้ตที่เป็นกุญแจเสียงสำหรับไวโอลา โดยเทคนิคต่าง ๆ และการวางโน้ตนั้นไม่ได้ผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับแต่อย่างใด

เมื่อผู้บรรเลงเข้าใจและสามารถวิเคราะห์บทเพลงได้ ก็จะสามารถบรรเลงออกมาได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การเข้าใจรูปแบบจังหวะประเภทของการเดินราที่ภาคได้นำมาเขียนลงในบทเพลงชุด Cello Suite จะส่งผลให้เข้าใจในบทเพลงมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ผู้แสดงกำหนดแนวทางของตัวเองในการตีความบทเพลง ออกไปได้อย่างมีขอบเขตและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (Efrati, 1979)

ดังนั้น การวิเคราะห์และตีความบทประพันธ์บทเพลงชุด Cello Suite หมายเลข 2 สามารถเป็นตัวอย่างในการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อเป็นประโยชน์ได้ อีกทั้งบทประพันธ์อื่น ๆ ของโยฮันน์ เซบาสเตียน บาค ที่มีรูปแบบการประพันธ์ที่คล้ายกัน สามารถใช้บทวิเคราะห์นี้ศึกษาเป็นตัวอย่างได้

8. ข้อเสนอแนะ

การทำวิจัยนี้นับเป็นประสบการณ์ครั้งใหม่ในการทำผลงานของผู้วิจัย ทั้งด้านการวิเคราะห์และการแสดงบทประพันธ์ที่ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาและทำรายการแสดงมาก่อนหน้า ทำให้ผู้วิจัยต้องศึกษาเพิ่มเติมในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านประวัติของผู้ประพันธ์ การวิเคราะห์และตีความบทเพลง ตีความบทเพลงด้วยความเข้าใจ และศึกษาแนวทางการบรรเลงเพิ่มจากบันทึกการแสดงของผู้แสดงท่านอื่นที่มีประสบการณ์ และมีความน่าสนใจเพื่อนำมาเป็นแบบอย่างและประยุกต์ใช้กับการแสดงของผู้วิจัย นอกจากนี้ยังมีด้านการเตรียมการฝึกซ้อมให้ถูกวิธีและสม่ำเสมอ ซึ่งผู้วิจัยจะต้องบริหารเวลาในการฝึกซ้อมและศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด และจากอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้ผู้วิจัยต้องปรับตัวให้ทันกับเหตุการณ์เสมอ เช่น การติดตามสถานการณ์และมาตรการจัดการของภาครัฐ เพื่อให้เกิดผลกระทบกับการจัดการแสดงให้น้อยที่สุด การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการแสดงดนตรีโดยบันทึกการแสดงสำหรับผู้ชม เป็นต้น

9. รายการอ้างอิง

ณัชชา พันธุ์เจริญ. (2551). *สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์*. กรุงเทพมหานคร: เกศกะรัต.

Bach, J. S. (1991). *Six suites for violoncello solo BWV 1007-1012*. Kassel: Bärenreiter Verlag.

Benjamin, T. (1986). *Counterpoint in the style of J.S. Bach*. New York: Schirmer.

Efrati, R. R. (1979). *Johann Sebastian Bach: The interpretation of the sonatas and partitas for solo violin and the suites for solo cello*. Zurich: Atlantis Musikbuch Verlag.

Mather, B. B. (1987). *Dance rhythm of the French baroque*. Bloomington: Indiana University Press.